

Jednota českých matematiků a fyziků
ČESKÁ FYZIKÁLNÍ SPOLEČNOST
Odborná skupina Organizace výzkumu
<http://cms.jcmf.cz/osov/>

Rektorkám a rektorům vysokých škol

Věc: Informace o aktualizaci pozvánky na XXIX. Akademické fórum.

Přílohy

6.2.2012

Magnificence,
vážené paní rektorky, vážení páni rektori,

dovoluji si Vás informovat, že do úvodního informačního bloku XXIX. Akademického fóra (9.2.2012) se zařazuje dopis s přílohou „Prohlášení iniciativy Za svobodu vysokých škol“, zasílaný potenciálním primárním signatářům, Vám známý pravděpodobně už z jiných zdrojů. Jeho provenience je patrná z textu. Aktualizovaná pozvánka je připojena.

Se srdečným pozdravem

za Odbornou skupinu Organizace výzkumu ČFS JČMF
Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., předseda
cernohorsky@physics.muni.cz

Cc: Adresáti pozvánky na XXIX. Akademické fórum.

V dopise magnificencím paním rektorkám a pánům rektorům zmíněný dopis, zařazený do úvodní informace „Ze seminární korespondence“ na XXIX. AF, s přílohou Prohlášení iniciativy Za svobodné vysoké školy.

Vážený pane profesore,

obracím se na Vás jako zástupce (zástupkyně) iniciativy „Za svobodné vysoké školy“, která sdružuje akademickou obec i širokou veřejnost. Nesouhlasíme s navrženými věcnými záměry zákona o vysokých školách a zákona o finanční pomoci studentům. Situace je podle našeho přesvědčení vážná a oba záměry ohrožují stabilitu, kvalitu, nezávislost a dostupnost českých vysokých škol (více zde). Jedním z klíčových kroků, jak chceme proti připravovaným změnám vystoupit, je vydání prohlášení, které Vám zasíláme v příloze. Věříme, že čím více podpisů (včetně podpisů řady osobností) pod prohlášení shromáždíme, tím těžší bude pro ministerstvo školství (příp. vládu) takový protestní hlas ignorovat. Prohlášení chceme publikovat v týdnu od 6. února. I Vás touto cestou prosíme o vyjádření podpory připojením se k prohlášení. Stačí odpovědět na tento e-mail a připojit následující údaje:

Jméno a příjmení:

Zaměstnání, povolání nebo funkce:

Krátký vzkaz pro iniciativu „Za svobodné vysoké školy“:
(volitelné – vzkazy mají primárně dodat motivaci studentkám a studentům k další činnosti, některé ale v budoucnu možná využijeme v propagačních materiálech či na webových stránkách <http://zasvobodnevysokeskoly.cz/>)

Iniciativa rovněž připravuje protestní týden: v době od 27. února do 2. března se budou konat četné přednášky, debaty, koncerty, manifestace a další aktivity směřující k oživení veřejné diskuze o zákonech, které mají zásadním způsobem změnit podobu vysokého školství. Budeme rádi, pokud se s Vámi na některých z akcí uvidíme! Nejen informace o protestním týdnu naleznete v nejbližších dnech na stránkách <http://zasvobodnevysokeskoly.cz/>

Děkujeme Vám!

Za svobodné vysoké školy
Štěpánka Klímková
(Technická univerzita v Liberci)

P. S.: Omlouvám se, pokud jste tento dopis obdržel (obdržela) již od jiného studenta či studentky. Je to daň za záměrnou decentralizaci našich aktivit. K iniciativě Za svobodné vysoké školy se postupně připojují studující z různých škol z řady měst. Jsme za to rádi a nechceme na tom nic měnit.

Prohlášení iniciativy Za svobodné vysoké školy

Akademické svobody a samosprávu vysokých škol studenti spolu s pedagogy vydobyli před dvěma desetiletími jako díl na obnovených svobodách celé společnosti. Za svobodné považujeme vysoké školy tehdy, rozhoduje-li akademická obec s patřičným zastoupením studentů, vyučujících i vědeckých pracovníků o všech důležitých otázkách školy demokraticky a nezávisle na politických a ekonomických tlacích zvenku. Současná vláda prosazovanými změnami vysokoškolských zákonů tyto svobody zásadně ohrožuje.

Nehájíme status quo veřejných vysokých škol – známe jako akademická obec jejich stav lépe, než jakýkoli státní úředník či politik, který změny chystá. Není však alarmující, že k oběma věcným záměrům zákonů zaujaly Rada vysokých škol, Česká konference rektorů a drtivá většina akademických senátů odmítavá stanoviska? Proto nejenže oba oktrojované záměry odmítáme, ale rovnou zdůrazňujeme: problém návrhů nevězí v detailech a formulacích, které by snad lépe podal či vysvětlil chytřejší ministr. Ne. Odmítáme ideový základ vysokoškolských reforem, jejich cíle i způsob prosazování.

Vírou ministerských reformátorů je přesvědčení, že tržní princip a manažerské řízení jsou nadřazený ostatním organizačním principům společenských institucí. Odtud je už jen krok ke zkratkovitému pojmání vzdělání jako zboží, které si snad studenti ochmatají, poválí a koupí nebo nechají být a které pak prodají v podobě své kvalifikace na trhu práce.

Smysl a poslání vysokých škol vidíme ale v něčem jiném. Spočívají v poznávání světa, pro některé i v jeho proměně, a v předávání poznání ostatním. Učitel i žák tu nejsou hlavně jeden kvůli druhému nebo kvůli sobě samým, oba jsou tu pro vědu, obecnou i konkrétní. Vysoké školy mají zároveň nezastupitelnou vzdělávací úlohu a vychovávají k síle nepodílet se na dopředu

vytvořeném obrazu světa, tj. k samostatnému kritickému myšlení. V tom jsou výjimečné. Prospěch z této výjimky neschovávají pro sebe: v podobě veřejného statku slouží celé společnosti. A demokratické společnosti mají podle našeho přesvědčení bez dalších poplatků umožnit vzdělání každému v závislosti na jeho schopnostech.

Základním předpokladem pro existenci svobodných vysokých škol je jejich samosprávnost. V čem spočívá? Svobodně si volí a odvolávají své vedení, stanovují, jak budou užity společností přidělené prostředky a určují, čemu se budou věnovat.

Vládou navrhované změny mají tyto svobody zkrátit. Jak? Omezením volitelnosti vedení vysokých škol akademickou obcí, přenastavením pravomocí a nahrazením části voleb jmenováními shora. Omezením pravomoci nakládat se svěřenými prostředky podle vlastního rozhodnutí a vpuštěním soukromých finančních a obchodních zájmů do vysokoškolského hospodaření. Omezením svobodného bádání a navázáním výuky a výzkumu na aktuální potřeby soukromého sektoru. I vysoké školy se mají podřídít neviditelné ruce trhu: badatelé mají pracovat na objednávku, vyučující mají přednášet, co právě poptává pracovní trh, absolventi se mají stát fuchidioty, produkty s dobře osvojenými dovednostmi pro něčí soukromý zájem. Vysoké školy mají být *znevlněny*.

Vyzýváme proto nejen akademickou obec, ale i širokou veřejnost, aby nám pomohly znevlnění vysokých škol zabránit! Připojte se k protestům! Nebojujeme o své výhody, bráníme svobodu poznání a jeho uplatnění, a tím svobodu společnosti jako takové!